

Ольга О. Кравченко

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра
Моторного, Запоріжжя, Україна.
ORCID: 0000-0002-2258-2828

Ольга В. Шкуренко

Національний транспортний університет, Київ, Україна.
ORCID: 0000-0002-0460-4800

Світлана М. Шепеленко

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, Харків, Україна.
ORCID: 0009-0006-3952-2035

ПРОБЛЕМИ МОДЕЛЮВАННЯ ФІНАНСОВИХ ПРОЦЕСІВ НА ПІДПРИМСТВАХ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

У статті розглянуто сучасний стан та проблематику моделювання фінансових процесів підприємств в сучасних умовах. Метою статті є систематизація основних проблем моделювання фінансових процесів підприємств у сучасних умовах та визначенні напрямів удосконалення методичного забезпечення фінансового моделювання з урахуванням специфіки нестабільного економічного середовища. Фінансове моделювання визначено як ключовий інструмент стратегічного й оперативного управління, що забезпечує формалізований опис руху грошових коштів, оцінку фінансового стану, прогнозування наслідків управлінських рішень та вибір оптимальних варіантів фінансування й інвестування. Показано, що традиційні моделі, розроблені для стабільних економічних умов, дедалі частіше демонструють обмежену прогностичну спроможність, що актуалізує потребу у вдосконаленні методичного інструментарію. Здійснено систематизацію основних груп моделей, що застосовуються у фінансовому аналізі: факторних та мультиплікативних, дискримінантних, регресійних та економетричних, сценарних та імітаційних, а також моделей на основі цифрових технологій і штучного інтелекту. Проведено їх порівняльну характеристику за призначенням, перевагами та обмеженнями використання в сучасних умовах. Особливу увагу приділено ключовим проблемам, серед яких: технічні помилки у структурі моделей, методологічні недоліки, проблеми якості вхідних даних та припущень, а також людський та організаційний фактор. Встановлено, що кожна з цих груп формує бар'єри для ефективності фінансового моделювання, знижує його практичну цінність та може призводити до стратегічних помилок у прийнятті управлінських рішень. Визначено напрями вдосконалення методичного забезпечення фінансового моделювання підприємств, а саме: перехід від річного бюджетування до

короткострокового сценарного прогнозування, використання комбінованих моделей, формування інфляційних та ліквідних буферів у структурі оборотного капіталу, розширення інформаційної бази за рахунок відкритих цифрових платформ та інструментів моніторингу, а також підвищення кваліфікації фінансових менеджерів у застосуванні сучасного аналітичного інструментарію.

Ключові слова: фінансові процеси, підприємство, моделювання, модель, методичний інструментарій, нестабільне економічне середовище